

Železna cesta 16, 1000 Ljubljana
T: 080 81 80
E: gp@zagovornik-rs.si

Številka: 050-25/2021/1
Datum: 10. 6. 2021

OCENA DISKRIMINATORNOSTI ZAKONA ALI DRUGEGA PREDPISA PO 38. ČLENU ZAKONA O VARSTVU PRED DISKRIMINACIJO – Zakon o dodatku k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju športa (Uradni list RS, št. 34/17)

Zagovornik načela enakosti (v nadaljevanju: Zagovornik) je izvedel postopek ocene diskriminatornosti Zakona o dodatku k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju športa (v nadaljevanju: ZDPIDŠ).¹

Zagovornik je po uradni dolžnosti pričel s postopkom ocene diskriminatornosti prve alineje prvega odstavka 3. člena ZDPIDŠ, ki ureja priznanje pravice do dodatka k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju športa, tokrat še z vidika gluhih športnikov. Zagovornik je namreč kriterije, kot jih opredeljuje navedena določba, že ocenjeval z vidika parašportnikov, kjer je ocenil, da je predmetna ureditev diskriminatorna glede na osebno okoliščino invalidnosti.² Ta ocena diskriminatornosti je bila sprožena na podlagi predloga posameznika, konkretnega prosilca za priznanje pravice do dodatka k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju športa (disciplina goalbal), katerega vloga je bila zavrnjena iz razloga neizpolnjevanja pogojev in kriterijev po ZDPIDŠ. Pravica do dodatka pa je bila priznana drugemu športniku invalidu, ki je tekmoval v tej isti športni disciplini, vendar pa je v tem primeru šlo za medaljo s paraolimpijskih iger. Posameznik, dobitnik dveh medalj na svetovnih prvenstvih v disciplini goalbal, ni izpolnjeval pogojev po prvi alineji prvega odstavka 3. člena ZDPIDŠ.

Zagovornik zaznava, da je potrebno izvesti oceno diskriminatornosti navedene določbe še z vidika gluhih športnikov, saj je prepoznal enak problem kot v primeru že izvedene ocene diskriminatornosti glede parašportnikov. Prvi odstavek 3. člena ZDPIDŠ določa namreč sledeče (kriteriji za pridobitev pravice do dodatka):

- »(1) Pravico do dodatka pridobi upravičenec, ki je z izjemnimi dosežki na področju športa trajno prispeval k razvoju družbe in ugledu Republike Slovenije, tako da je:
- **vrhunski športnik**, ki je dobitnik olimpijske ali paraolimpijske medalje, **medalje z olimpijade gluhih**, medalje s šahovske olimpijade ali medalje s svetovnih prvenstev v olimpijskih kolektivnih športnih panogah ali olimpijskih športnih disciplinah individualnih športnih panog v članski konkurenci,
 - kot športnik dobitnik Bloudkove nagrade za življenjsko delo ali vrhunski mednarodni športni dosežek.«

Relevantna določba upošteva olimpijado gluhih (*ang. Deaflympics*) in tako vrhunske gluhe športnike, prejemnike medalj z olimpijade gluhih izenačuje s športniki »neinvalidi«, dobitniki olimpijskih medalj, ne upošteva pa dosežkov s svetovnih prvenstev gluhih športnikov iz

¹ Zakon o dodatku k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju športa (ZDPIDŠ), Uradni list RS, št. 34/17.

² Zagovornik načela enakosti: Ocena diskriminatornosti zakona ali drugega predpisa po 38. členu ZVarD – Zakon o dodatku k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju športa (Uradni list RS, št. 34/17), dokument št. 050-3/2020/23 z dne 19. 11. 2020; dostopno na: [http://www.zagovornik.si/wp-content/uploads/2020/11/Ocena-diskriminatornosti-Zakona-o-dodatku-k-pokojnini-za-delo-in-izjemne-dosezke-na-podrocju-sporta-\(Uradni-list-RS,-%C5%BEke-na-podro%C4%8Dju-%C5%A1porta.pdf](http://www.zagovornik.si/wp-content/uploads/2020/11/Ocena-diskriminatornosti-Zakona-o-dodatku-k-pokojnini-za-delo-in-izjemne-dosezke-na-podrocju-sporta-(Uradni-list-RS,-%C5%BEke-na-podro%C4%8Dju-%C5%A1porta.pdf).

disciplin, ki so zastopane na olimpijadi gluhih in so v tem smislu »olimpijske«,³ upoštevane pa so medalje s svetovnih prvenstev v olimpijskih športnih panogah »neinvalidov«.

Kot krovna organizacija športnikov z invalidnostmi deluje Zveza za šport invalidov Slovenije – Slovenski paraolimpijski komite (v nadaljevanju: ZŠIS-SPK). ZŠIS-SPK je tudi članica Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez (v nadaljevanju: OKS – ZŠZ).

Športniki invalidi niso homogena skupina športnikov, čeprav je vsem skupna osebna okoliščina invalidnosti. Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije poudarja, da se gluhi ne morejo meriti s športniki-invalidi, ki imajo omejene gibalne sposobnosti, zato se športno udeležujejo s sebi enakimi.⁴ Gluhi športniki so specifični ljudje, ki imajo v osnovi težave z ravnotežjem, občutkom za prostor in eksplozivnostjo.⁵ Tradicija športa gluhih seže v 30. leta prejšnjega stoletja, ko so se organizirali v Mednarodni komite za šport gluhih (v nadaljevanju: ICSD – *ang. International Committee of Sports for the Deaf*), ki je bil ustanovljen leta 1924 v Parizu. Gluhi imajo organizirano mednarodno športno dejavnost na dveh nivojih: Evropska športna organizacija gluhih (v nadaljevanju: EDSO – *ang. European Deaf Sports Organization*), ki organizira evropska prvenstva in reprezentančne mednarodne turnirje, v svetu pa ICSD, ki organizira letne in zimske olimpijske igre gluhih, ki se na dve leti izmenjujeta ter svetovna prvenstva za gluhe športnike.⁶

V Sloveniji na področju športa deluje Športna zveza gluhih Slovenije (v nadaljevanju: ŠZGS). Športna zveza gluhih je avtonomna organizacija pod okriljem Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije. Sodeluje z ZŠIS-SPK, ki financira udeležbo gluhih športnikov na višjem nivoju tekmovanja, kot so evropska, svetovna in olimpijska tekmovanja. ŠZGS spremlja tudi perspektivne in vrhunske športnike in skrbi tudi za njihove nastope na mednarodnih tekmovanjih, kot so evropsko, svetovno prvenstvo gluhih in olimpijske igre gluhih v sodelovanju z zvezo ZŠIS-SPK.⁷

*

Diskriminacijo opredeljuje 4. člen ZVarD, po katerem pomeni diskriminacija vsako neupravičeno dejansko ali pravno neenako obravnavanje, razlikovanje, izključevanje ali omejevanje ali opustitev ravnanja zaradi osebnih okoliščin, ki ima za cilj ali posledico oviranje, zmanjšanje ali izničevanje enakopravnega priznavanja, uživanja ali uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, drugih pravic, pravnih interesov in ugodnosti. Diskriminacija zaradi katere koli osebne okoliščine je prepovedana.

Pri diskriminaciji mora biti specifična osebna okoliščina odločilen razlog za slabšo obravnavo. Gre za prirojene ali pridobljene osebne značilnosti, lastnosti, stanja ali statuse, ki so praviloma trajno in nerazdružljivo povezani z določenim posameznikom in njegovo osebnostjo, zlasti identiteto ali pa jih posameznik ne spreminja zlahka. Mednje, skladno s 1. členom ZVarD, štejejo spol, narodnost, rasa ali etnično poreklo, jezik, vera ali prepričanje, **invalidnost**,⁸ starost, spolna usmerjenost, spolna identiteta in spolni izraz, družbeni položaj, premoženjsko stanje, izobrazba ali katera koli druga osebna okoliščina.

³ Deaflympics – Recognised by International Olympic Committee: Sports; dostopno na: <https://www.deaflympics.com/sports>.

⁴ Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije: Šport in rekreacija gluhih; dostopno na: <http://zveza-gns.si/posebni-socialni-programi/sport-gluhih/>.

⁵ Zveza za šport invalidov Slovenije – Slovenski paraolimpijski komite; dostopno na: <https://www.zsis.si/portfolio-items/tenis-gluhi/>.

⁶ Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije: Šport in rekreacija gluhih; dostopno na: <http://zveza-gns.si/posebni-socialni-programi/sport-gluhih/>.

Deaflympics – Recognised by International Olympic Committee: About ICSD; dostopno na: <https://www.deaflympics.com/icsd>.

⁷ MMC RTV SLO Veronika Rot, *Šport gluhih v času epidemije – Pogovor s Sabino Hmelina, predsednico Športne zveze gluhih Slovenije*, 18. 2. 2021; dostopno na: <https://www.rtvlo.si/sport/sport-gluhih-v-casu-epidemije/569940>.

⁸ Pojem invalidnosti kot osebne okoliščine je izrazito dinamičen, mednarodno pravo pa priznava, da je pomensko odprt. Invalidnost je namreč koncept, ki se razvija in je posledica medsebojne interakcije med osebami z

ZVarD opredeljuje več oblik diskriminacije. **Neposredna diskriminacija** obstaja, če je oseba ali skupina oseb zaradi določene osebne okoliščine bila, je ali bi lahko bila v enakih ali podobnih situacijah obravnavana manj ugodno, kot se obravnava, se je obravnavala ali bi se obravnavala druga oseba ali skupina oseb (prvi odstavek 6. člena ZVarD). Posredna diskriminacija pa obstaja, kadar je oseba ali skupina oseb z določeno osebno okoliščino bila, je ali bi lahko bila zaradi navidezno nevtralne določbe, merila ali prakse v manj ugodnem položaju kot druge osebe, razen če ta določba, merilo ali praksa objektivno temelji na legitimnem cilju in so sredstva za doseganje tega cilja ustrezna in nujno potrebna (drugi odstavek 6. člena).

Diskriminacija se lahko dogaja na različnih področjih družbenega življenja, na katerih morajo sicer po 2. členu ZVarD državni organi, lokalne skupnosti, nosilci javnih pooblastil ter pravne in fizične osebe na vseh področjih oblastnega odločanja, delovanja v pravnem prometu in pri drugem svojem delovanju oziroma ravnanju v razmerju do tretjih oseb zagotavljati varstvo pred diskriminacijo oziroma enako obravnavanje vseh oseb.

ZVarD izrecno zagotavlja varstvo pred diskriminacijo na področju, povezanim s **socialno zaščito**, vključno s socialno varnostjo in zdravstvenim varstvom ter s **socialnimi ugodnostmi** (peta, šesta alineja prvega odstavka 2. člena).

Obravnavanje posameznikov pod slabšimi pogoji, ki temeljijo na osebnih okoliščinah posameznika, je lahko dopustno, vendar le izjemoma, pod pogoji testa sorazmernosti. Splošno izjemo od prepovedi neposredne diskriminacije vsebuje prvi odstavek 13. člena ZVarD, ki določa, da neenako obravnavanje zaradi določene osebne okoliščine ne pomeni diskriminacije po tem zakonu, če takšno različno obravnavanje temelji na legitimnem cilju in so sredstva za doseganje tega cilja ustrezna, potrebna in sorazmerna.

Konvencija Združenih narodov o pravicah invalidov (KPI)⁹ v 5. odstavku 30. člena (Sodelovanje v kulturnem življenju, rekreaciji, prostočasnih dejavnostih in športu) določa, da države pogodbenice sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi invalidom enako kot drugim omogočajo sodelovanje pri rekreacijskih, prostočasnih in športnih dejavnostih:

- a) **za spodbujanje in uveljavljanje najširšega mogočega sodelovanja invalidov v športnih dejavnostih** na vseh ravneh;
- b) za zagotovitev možnosti, da invalidi organizirajo, razvijajo in sodelujejo pri športnih in rekreacijskih dejavnostih za invalide in jim v ta namen enako kot drugim omogočajo ustrezno izobraževanje, vadbo in **sredstva**;
- c) da jim omogočajo dostop do krajev, na katerih potekajo športne, rekreacijske in turistične dejavnosti;

oviranostmi ter družbenimi in fizičnimi ovirami v okolju, ki tem osebam preprečujejo, da bi pod enakimi pogoji kakor drugi polno in učinkovito sodelovale v družbi. Invalidnost je torej treba hkrati razumeti tako v t.i. medicinskem (oviranost, ki izhaja iz telesnih oz. duševnih značilnosti oz. meja zmožnosti osebe za običajne telesne in duševne funkcije oz. dejavnosti), kot tudi v socialnem modelu (funkcionalna oviranost, ki v povezavi s prvo izhaja iz ravnanja in odnosov ljudi do oseb z invalidnostmi, in ljudi zaznamuje pri njihovem socialnem delovanju in sodelovanju v socialnem življenju). Zakon o izenačevanju možnosti invalidov opredeljuje invalide kot osebe z dolgotrajnimi telesnimi, duševnimi in senzornimi okvarami ter motnjami v duševnem razvoju, ki jih v povezavi z različnimi ovirami lahko omejujejo, da bi enako kot drugi polno in učinkovito sodelovali v družbi.

⁹ Diskriminacijo zaradi invalidnosti v zvezi z uživanjem pravic priznanih v notranjem pravu prepoveduje vrsta ratificiranih mednarodnih konvencij v okviru Organizacije združenih narodov in Sveta Evrope. Med najpomembnejše zagotovo sodi Konvencija o pravicah invalidov. Državni zbor Republike Slovenije je na 37. seji 2. aprila 2008 sprejel Zakon o ratifikaciji Konvencije Organizacije združenih narodov o pravicah invalidov (Uradni list RS, št. 37/08, v nadaljevanju: MKPI), ki je prvi pravno zavezujoči dokument Združenih narodov o človekovih pravicah invalidov, katerega namen je spodbujati, varovati in invalidom zagotavljati polno in enakopravno uživanje vseh človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter spodbujati spoštovanje njihovega prirojenega dostojanstva. Na področju športa MKPI izrecno zavezuje države pogodbenice k sprejetju ustreznih ukrepov, s katerimi invalidom enako kot drugim omogočajo sodelovanje pri rekreacijskih, prostočasnih in športnih dejavnostih, med drugim tudi za spodbujanje in uveljavljanje najširšega mogočega sodelovanja invalidov v športnih dejavnostih na vseh ravneh, ter za zagotovitev možnosti, da invalidi organizirajo, razvijajo in sodelujejo pri športnih in rekreacijskih dejavnostih za invalide in jim v ta namen enako kot drugim omogočajo ustrezno izobraževanje, vadbo in sredstva (30. člen).

- d) da zagotavljajo invalidnim otrokom enako kot drugim sodelovanje pri igri, rekreaciji in prostočasnih in športnih dejavnostih, vključno z dejavnostmi v šolskem sistemu;
- e) da zagotavljajo invalidom dostop do storitev tistih, ki organizirajo rekreacijske, turistične, prostočasne in športne dejavnosti.

*

Zagovornik oceno diskriminatornosti zakona izvede na podlagi 38. člena ZVarD, skladno s katerim lahko, če oceni, da je kakšen zakon ali drug predpis diskriminatoren, o tem obvesti predlagatelja postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti ali z zahtevo začne postopek za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti predpisa ali splošnega akta, izdanega za izvrševanje javnih pooblastil.

Zagovornik je ureditev ocenjeval po metodi, ki jo je razvilo Ustavno sodišče Republike Slovenije (v nadaljevanju: Ustavno sodišče), ko je presojalo morebitno diskriminacijsko obravnavo. Ustavno sodišče je v Odločbi št. U-I-425/06 z dne 2. 7. 2009 (7. točka obrazložitve) zavzelo stališče, da je za presojo utemeljenosti očitka o neenakem, diskriminacijskem obravnavanju treba odgovoriti na naslednja vprašanja:

- 1) ali se zatrdjevanje različno obravnavanje nanaša na zagotavljanje oziroma uresničevanje človekove pravice oziroma temeljne svoboščine,
- 2) če se, ali obstaja različno obravnavanje pobudnika in tistega, s katerim se pobudnik primerja,
- 3) ali sta dejanska položaja, ki ju pobudnika primerjata, v bistvenem enaka in torej razlikovanje temelji na okoliščini iz prvega odstavka 14. člena Ustave ter
- 4) če gre za razlikovanje na podlagi okoliščine iz prvega odstavka 14. člena Ustave in torej za poseg v pravico do nediskriminacijskega obravnavanja, ali je ta poseg ustavno dopusten. Če je odgovor na prva tri vprašanja pritrdilen in poseg ne prestopi t. i. strogega testa sorazmernosti, potem gre za neustavno diskriminacijo.

Tehtanje utemeljenosti očitka o diskriminaciji, kot je določena v 4. členu ZVarD, po oceni Zagovornika poteka po istem mehanizmu, pri čemer pa diskriminacija pomeni vsako neupravičeno dejansko ali pravno neenako obravnavanje, razlikovanje, izključevanje ali omejevanje ali opustitev ravnanja zaradi osebnih okoliščin, ki ima za cilj ali posledico oviranje, zmanjšanje ali izničevanje enakopravnega priznavanja, uživanja ali uresničevanja ne samo človekovih pravic in temeljnih svoboščin, temveč tudi drugih pravic, pravnih interesov in ugodnosti (poseg v zavarovano dobrino).

Zagovornik je v konkretnem postopku na podlagi 38. člena ZVarD presojal oziroma ocenjeval, ali je določba veljavnega ZDPIDŠ, ki ureja krog upravičencev do **dodatka k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju športa** , na način, da med upravičence »vrhunske športnike« poleg dobitnikov olimpijske in paraolimpijske medalje, medalje z olimpijade gluhih ter s šahovske olimpijade, šteje tudi dobitnike medalje s svetovnih prvenstev v olimpijskih kolektivnih ter individualnih športnih panogah, **ne pa tudi dobitnikov medalje s svetovnih prvenstev v olimpijskih športnih panogah oziroma disciplinah gluhih športnikov (olimpijskih v smislu disciplin, zastopanih na olimpijadi gluhih)** , skladna z načelom enakega obravnavanja oziroma ali je z omenjeno določbo kršena prepoved diskriminacije. Zagovornik se je konkretno osredotočil na vprašanje, ali veljavna ureditev (prve alineje prvega odstavka 3. člena ZDPIDŠ) izpolnjuje elemente neposredne diskriminacije v smislu prvega odstavka 6. člena ZVarD.

Zagovornik uvodoma ugotavlja, da pravico do dodatka k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju športa ter pogoje in postopek za njeno priznanje in izplačilo ureja **Zakon o dodatku k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju športa (ZDPIDŠ)** . Slednji določa, da je upravičenec do dodatka državljan ali državljanica Republike Slovenije, ki je z delom in izjemnimi dosežki na področju športa trajno prispeval k razvoju družbe in ugledu Republike Slovenije, in je uživalec pokojnine po splošnih predpisih, ali je uživalec pokojnine iz tujine, če je z državo, iz katere prejema pokojnino, sklenjena mednarodna

pogodba ali če ta država priznava pravico do izplačevanja pokojnine v tujino državljanom Republike Slovenije.

Na podlagi prvega odstavka 3. člena pravico do dodatka pridobi upravičenec, ki je z izjemnimi dosežki na področju športa trajno prispeval k razvoju družbe in ugledu Republike Slovenije, tako da je:

- vrhunski športnik, ki je dobitnik olimpijske ali paraolimpijske medalje, medalje z olimpijade gluhih, medalje s šahovske olimpijade ali medalje s svetovnih prvenstev v olimpijskih kolektivnih športnih panogah ali olimpijskih športnih disciplinah individualnih športnih panog v članski konkurenci,
- kot športnik dobitnik Bloudkove nagrade za življenjsko delo ali vrhunski mednarodni športni dosežek.

Kot izhaja iz zakonodajnega gradiva (pojasnilo k 3. členu),¹⁰ zakon pri opredelitvi izjemnih dosežkov na področju športa (oziroma s tem povezan krog upravičencev) sledi opredelitvi, kot jo ureja 35. člen Zakona o športu (v nadaljevanju: ZŠpo-1).¹¹ Ta v šestem odstavku določa, da ima vrhunski športnik, ki je dobitnik olimpijske, paraolimpijske, medalje z olimpijade gluhih, medalje s šahovske olimpijade ali medalje s svetovnih prvenstev v olimpijskih kolektivnih športnih panogah ali olimpijskih športnih disciplinah individualnih športnih panog, poleg pravic iz prvega odstavka tega člena in prejšnjega odstavka tudi pravico: 1.) do povračila stroškov izobraževanja za pridobitev izobrazbe po javno veljavnih izobraževalnih programih v Republiki Sloveniji, in 2.) **do izjemne pokojnine**. Skladno z osmim odstavkom 35. člena se izjemne pokojnine določijo pod pogoji in na način, kot jih določa zakon, ki ureja področje izjemnih pokojnin. Kot rečeno, pravico do izjemne pokojnine (v obliki t. i. dodatka k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju športa) je podrobneje uredil ZDPIDŠ, ki je pri krogu upravičencev sledil dikciji šestega odstavka 35. člena ZŠpo-1, podrobneje pa uredil sam postopek priznanja pravice, višino dodatka, pogoje za izplačilo itd.

Kot izhaja tako iz šestega odstavka 35. člena ZŠpo-1 kot tudi prve alineje prvega odstavka 3. člena ZDPIDŠ, se pravica do dodatka (izjemne pokojnine) prizna športniku kategorije »vrhunski športnik«. Skladno s osemnajsto točko 2. člena ZŠpo-1 je vrhunski športnik opredeljen kot športnik mednarodnega, svetovnega ali olimpijskega razreda, ki je dosegel vrhunski rezultat na mednarodnem tekmovanju v absolutni starostni kategoriji in je vpisan v evidenco registriranih in kategoriziranih športnikov kot vrhunski športnik. Zakon za športnika šteje posameznika, ki se registrira kot športnik, in je star najmanj 12 let, je član športnega društva, ki je včlanjeno v nacionalno panožno športno zvezo ali ŠIS-SPK, in ima s strani OKS-ZŠZ potrjen nastop na tekmovanju uradnega tekmovalnega sistema ter je vpisan v evidenco registriranih in kategoriziranih športnikov (32. člen). Zakon dalje določa, da se športnik, ki je star najmanj 14 let in je državljan Republike Slovenije, glede na dosežen rezultat na tekmovanju uradnega tekmovalnega sistema razvrsti v naziv mladinskega, državnega, perspektivnega, mednarodnega, svetovnega ali olimpijskega razreda. Podrobnejše pogoje in kriterije za registracijo in razvrstitev v naziv kategoriziranega športnika, ločeno za individualne in za kolektivne športne panoge, določi strokovni svet na predlog OKS-ZŠZ in jih objavi na spletni strani ministrstva in OKS-ZŠZ (33. člen). Omenjeni, aktualno veljavni dokument, imenovan »Pogoji, pravila in kriteriji za registriranje in

¹⁰ Iz zakonodajnega gradiva, vezanega na sprejem ZDPIDŠ, izhaja, da zakon v delu, ki ureja pravico do izjemne pokojnine, sledi 35. členu ZŠpo-1, ki ureja pravice športnikov – glej Predlog ZDPIDŠ, obrazložitev k 3. členu; dostopno na: <https://imss.dz-rs.si/IMiS/ImisAdmin.nsf/ImisnetAgent?OpenAgent&2&DZ-MSS-01/1708470814b5fc521c7eca959e49bf5ddd9edf2229ed568b52492092a5997f90>.

¹¹ Zakon o športu (ZŠpo-1), Uradni list RS, št. 29/17, 21/18 - ZNOrg, 82/20.

kategoriziranje športnikov v Republiki Sloveniji» (v nadaljevanju: Pravila),¹² je Strokovni Svet Republike Slovenije za šport sprejel na 12. redni seji dne 15. 12. 2020.¹³

Zagovornik primarno ugotavlja, da zakon (tako ZŠpo-1 kot ZDPIDŠ) pravico do dodatka veže na status »vrhunškega športnika«, prejemnika medalje. Po ZŠpo-1 je vrhunski športnik opredeljen kot športnik mednarodnega, svetovnega kot tudi olimpijskega razreda, ki je dosegel vrhunski rezultat na mednarodnem tekmovanju v absolutni starostni kategoriji in je vpisan v evidenco registriranih in kategoriziranih športnikov kot vrhunski športnik. Podrobnejše omenjene nazive (mednarodnega, svetovnega, olimpijskega razreda) opredeljujejo Pravila.¹⁴

Zakonodajalec je tako prosto, brez upoštevanja že sprejetih opredelitev kategorij športnikov, oblikoval krog upravičencev in torej ni sledil konkretni, že vzpostavljeni kategorizaciji vrhunskih športnikov.

Zakonodajalec torej upravičenosti ni vezal na posamezno kategorijo oziroma razred, v katerega je imenovan vrhunski športnik, temveč je, kot je moč razbrati, kot relevantno štel okoliščino vrste in ranga mednarodnega tekmovanja, na katerem je vrhunski športnik osvojil medaljo.

Kot izhaja tudi iz zakonodajnega gradiva, je bil namen predlagateljev zakona, da morajo biti športniki za pridobitev izjemnih pokojnin (oz. dodatka) predvsem nosilci najvišjih priznanj v mednarodnem okolju. Zagovornik zaključuje, da so to dobitniki odličij z olimpijskih iger kot tudi svetovnih prvenstev. Tudi iz Pravil izhaja, da se z vidika priznavanja dosežkov kot najpomembnejša tekmovanja opredeljujejo: olimpijske igre, svetovna in evropska prvenstva, svetovni pokali v olimpijskih disciplinah ter tudi svetovne igre, evropske igre in še nekatera primerljiva tekmovanja v posameznih športnih panogah, ki so del uradnih tekmovalnih

¹² Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez: Pogoji, pravila in kriterijih zregistriranje in kategoriziranje športnikov v Republiki Sloveniji, dokument št. 31-5/2020-9 z dne 15. 12. 2020; dostopno na: https://www.olympic.si/datoteko/Pogoji_pravila_in_kriteriji_za_registriranje_in_kategoriziranje_2021%20-%20POTRJENI.pdf.

¹³ Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez: Registracija in kategorizacija – kriteriji za pridobitev kategorizacije; dostopno na: <https://www.olympic.si/sporniki/registracija-in-kategorizacija>.

¹⁴ Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez: Pogoji, pravila in kriterijih zregistriranje in kategoriziranje športnikov v Republiki Sloveniji, dokument št. 31-5/2020-9 z dne 15. 12. 2020, str. 20:

»3.4 Športnik mednarodnega razreda

Je naziv, ki ga dobi športnik v članski (absolutni) kategoriji na osnovi uvrstitve na olimpijskih igrah, svetovnih ali evropskih prvenstvih, svetovnih igrah, evropskih igrah, sredozemskih igrah, svetovnih pokalih, tekmovanjih za veliko nagrado, na osnovi doseženega svetovnega ali evropskega rekorda v neolimpijskih disciplinah, na osnovi uvrstitve na svetovnih in evropskih rang lestvicah, svetovnih in evropskih klubskih prvenstvih ali na osnovi drugega dosežka, če je to v kriterijih za posamezno športno panogo ali disciplino posebej opredeljeno.

Naziv športnik mednarodnega razreda dobi tudi športnik invalid na osnovi uvrstitve na paralimpijskih igrah, olimpijskih igrah gluhih, svetovnih, evropskih prvenstvih ali na osnovi drugega dosežka, če je to v kriterijih za posamezno športno panogo oz. disciplino posebej opredeljeno.

[...]

3.5 Športnik svetovnega razreda

Je naziv, ki ga dobi športnik v članski (absolutni) kategoriji na osnovi uvrstitve na olimpijskih igrah, svetovnih prvenstvih, svetovnih rang lestvicah, na osnovi osvojene medalje na evropskih prvenstvih, na osnovi uvrstitvev četrtfinale svetovnega ali evropskega prvenstva v kolektivnih športnih panogah, na osnovi uvrstitve na svetovnih igrah, evropskih igrah, končne uvrstitvev svetovnem pokalu in nekaterih drugih primerljivih tekmovanjih ter na osnovi doseženega svetovnega ali evropskega rekorda.

Naziv športnik svetovnega razreda dobi tudi športnik invalid na osnovi uvrstitve na paralimpijskih igrah, olimpijskih igrah gluhih, svetovnih, evropskih prvenstvih, na osnovi doseženega svetovnega ali evropskega rekorda ali na osnovi drugega dosežka, če je to v kriterijih za posamezno športno panogo oz. disciplino posebej opredeljeno.

[...]

3.6 Športnik olimpijskega razreda

Je naziv, ki ga dobi športnik v članski (absolutni) kategoriji na osnovi osvojene medalje na olimpijskih igrah in svetovnih prvenstvih ter evropska prvenstva v kolektivnih športnih panogah v olimpijskih disciplinah kolektivnih in individualnih panog.

Naziv športnik olimpijskega razreda dobi tudi športnik invalid za osvojeno medaljo na paralimpijskih igrah ali olimpijskih igrah gluhih.

[...]

sistemov. Kot izhaja dalje, so **v športu invalidov najpomembnejša tekmovanja paraolimpijske igre in olimpijske igre gluhih ter svetovna prvenstva.**¹⁵

Očitno je, da je zakonodajalec opredelil, da med tovrstna, najvišje rangirana mednarodna tekmovanja sodijo: v športu »neinvalidov« tekmovanja na olimpijskih igrah ter v športu športnikov invalidov tekmovanja na paraolimpijskih igrah ter olimpijada gluhih. Za priznanje pravice do dodatka pa štejejo tudi tekmovanja, ki so stopenjsko oziroma konkurenčno nižja od najvišje rangiranega mednarodnega tekmovanja (olimpijskih iger v športu »neinvalidov« ter paraolimpijskih iger ter olimpijade gluhih v športu invalidov), in sicer tekmovanja na svetovnih prvenstvih. Pri tem je zakonodajalec, kot izhaja, kot relevantne štel zgolj dosežke (medalje) na svetovnih prvenstvih v olimpijskih kolektivnih/individualnih športih panogah oziroma disciplinah, ne pa tudi dosežkov na svetovnih prvenstvih v paraolimpijskih kolektivnih/individualnih športnih panogah oziroma disciplinah in tudi ne dosežkov na svetovnih prvenstvih v olimpijskih kolektivnih/individualnih športnih panogah gluhih športnikov, ki so predmet obravnave v konkretni zadevi.

Morda se zdi, da takšno ureditev opravičuje dejstvo, da z vidika konkurenčnosti omenjeni svetovni prvenstvi (športnikov »neinvalidov« in gluhih športnikov) nista primerljivi. V športnih disciplinah invalidov kot najbolj konkurenčna postavljajo tekmovanja v disciplinah paraolimpijskih iger ter olimpijskih iger gluhih športnikov.¹⁶ Iz navedenega izhaja, da naj bi krog upravičencev do dodatka temeljil na kategorizaciji glede na mednarodno prepoznavnost, konkurenčnost, primerljivost športnih panog, disciplin oz. tekmovanj. Kot dovolj pomembni v okviru športa invalidov je zakonodajalec uvrstil le najpomembnejši tekmovanji Paraolimpijske igre in Olimpijado gluhih.

Zagovornik tej argumentaciji ne sledi, saj je neprepričljiva in ne sledi namenu dodatka ter ocenjuje, da **izpustitev kategorije vrhunskih športnikov, medalistov s svetovih prvenstev v olimpijskih kolektivnih/individualnih športnih panogah oziroma disciplinah gluhih športnikov (olimpijskih v smislu disciplin, zastopanih na olimpijadi gluhih), iz kroga upravičencev do dodatka, v neskladju z načelom prepovedi diskriminacije.** Kriterij, ki kot relevantnega šteje zgolj rezultat vrhunškega športnika medalista »neinvalida« iz svetovnih prvenstev v olimpijskih panogah/disciplinah, ne pa tudi vrhunškega gluhega športnika medalista invalida iz svetovnih prvenstev gluhih, po oceni Zagovornika pomeni neposredno diskriminacijo vrhunskih gluhih športnikov invalidov, prejemnikov medalj na svetovnih prvenstvih v olimpijskih športnih panogah oziroma disciplinah gluhih športnikov (v smislu disciplin, zastopanih na olimpijskih igrah gluhih).

Zagovornik prepozna tako kvalitativne in kvantitativne razlike v športu »neinvalidov« in športu gluhih invalidov, vendar to ne pomeni, da niso vsi vrhunski dosežki športnikov »neinvalidov« in gluhih športnikov invalidov primerljivi.

Dejstvo je, da se je šport invalidov začel razvijati sorazmerno pozno. ZŠIS-SPK je naziv krovne organizacije, ki skrbi za razvoj športa invalidov ter njihovo integracijo in enake možnosti, pridobila šele z ZŠpo-1, ki je stopil v veljavo junija 2017. Specifika športa invalidov v RS se zrcali tudi v sami organiziranosti krovne organizacije, ki, drugače kot krovna organizacija športa »neinvalidov« (OKS-ZŠZ), deluje hkrati tudi kot nacionalna panožna športna zveza za posamezne športne panoge ter skrbi za organizacijo vadbe v lokalnem okolju. Tudi na mednarodnem nivoju se specifike parašporta zrcalijo v posebni organiziranosti Mednarodnega paraolimpijskega komiteja. Da so razlike v športu invalidov tudi kvantitativne, jasno izhaja iz dejstva, da je v splošni populaciji zgolj določen delež

¹⁵ To je bilo izrecno navedeno v nekdanjem veljavnem dokumentu; Strokovni svet Republike Slovenije za šport: Pogoji, pravila in kriterijih zavezanosti in kategoriziranje športnikov v Republiki Sloveniji, dokument št. 013-54/2017/25 (2/17) z dne 26. 3. 2018, str. 22; dostopno na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Direktorat-za-sport/Strokovni-svet-RS-za-sport/Pogoji_pravila_kategor.pdf.

¹⁶ Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez: Pogoji, pravila in kriterijih zavezanosti in kategoriziranje športnikov v Republiki Sloveniji, dokument št. 31-5/2020-9 z dne 15. 12. 2020, str. 21.

posameznikov invalidov, od tega je le del posameznikov gluhih, od katerih pa se zgolj majhen delež ukvarja s športom oziroma še manjši z vrhunskim športom. Iz navedenega je razvidno, da je množičnost, razširjenost, prepoznavnost, itd. športa gluhih športnikov drugačna od športa »neinvalidov«.

Zagovornik pa kljub temu ugotavlja, da je zakonodajalec, ne glede na navedene specifične športa invalidov oz. športa gluhih, dosledno sledil mednarodnim ter nacionalnim zavezam o vključevanju in izenačevanju možnosti invalidov ter njihovi nediskriminaciji na vseh področjih. Tako je pri urejanju področja športa in športnikov v Republiki Sloveniji v ZŠpo-1 vključil tudi področje športa invalidov in s tem šport gluhih, s čimer je pravice športnikov invalidov postavil ob bok pravicam športnikov »neinvalidov«. Zagovornik ocenjuje, da če bi zakonodajalec smatral, da gre v osnovi za popolnoma neprimerljive položaje, ki terjajo različno ureditev, bi materijo športa invalidov uredil drugače, ločeno od materije športa »neinvalidov«. Posledično tudi vrhunskih športnikov, dobitnikov medalj na olimpijskih igrah gluhih, ne bi vključil med kategorije, ki jim gredo posebne pravice po ZDPIDŠ. Zakonodajalec je sicer dosledno upošteval zaveze enake obravnave oziroma prepovedi diskriminacije invalidov pri opredelitvi kategorije vrhunskih športnikov, prejemnikov medalj na mednarodno najvišje rangiranem tekmovanju, olimpijskih igrah v športu »neinvalidov« ter, primerjalno, paraolimpijskih igrah v športu invalidov in olimpijade gluhih, ni pa tega storil pri opredelitvi upravičencev vrhunskih športnikov, medalistov s svetovnih prvenstev, torej športnikov, prejemnikov medalj na tekmovanjih, ki so stopenjsko rangirana nižje kot olimpijske/paraolimpijske igre/olimpijada gluhih.

Ker so, kot to jasno izhaja iz Pravil, tudi v športu invalidov kriteriji v športnih disciplinah invalidov razvrščeni primerljivo stopenjsko, kot v športu »neinvalidov«, bi po oceni Zagovornika, skladno z navedenim, zakonodajalec moral med upravičence uvrstiti tudi vrhunske športnike, prejemnike medalje s svetovnih prvenstev v olimpijskih kolektivnih športnih panogah ali olimpijskih športnih disciplinah individualnih športnih panog gluhih športnikov. Po mnenju Zagovornika gre namreč za tekmovanja, ki so v sistemu športa invalidov stopenjsko umeščena pod tekmovanji na paraolimpijskih igrah, in tako, v sistemu športa invalidov, zasedajo primerljivo oziroma enakovredno pozicijo kot jo v športu »neinvalidov« zasedajo tekmovanja svetovnih prvenstev v olimpijskih kolektivnih/individualnih športnih disciplinah oziroma panogah, ki so kot taka upoštevana pri upravičenosti do dodatka.

Da gre v konkretni zadevi za primerljivost položajev, izhaja nenazadnje tudi iz same kategorizacije športnikov, kot jo urejajo Pravila. Iz slednjih namreč primarno izhaja, da gre pri vrhunskem športu (tako »neinvalidov« kot invalidov) za program priprav in tekmovanj vrhunskih športnikov, usmerjenih v doseganje vrhunskih športnih dosežkov na mednarodni ravni. Ter dalje, da so v sistemu registracije in kategorizacije športnikov udeleženci programov vrhunškega športa enotno, tako invalidi kot »neinvalidi«, evidentirani v olimpijskem ali svetovnem ali mednarodnem razredu. Tako vrhunski športniki invalidi kot »neinvalidi« so na mednarodnih tekmovanjih najvišjega ranga usmerjeni v doseganje vrhunskih športnih dosežkov, saj le-ti (zlasti dosežki na svetovnih prvenstvih) lahko predstavljajo vstopnico za udeležbo na (para)olimpijskih igrah/olimpijadi gluhih. Vsakokratna udeležba na svetovnih prvenstvih namreč tako v športu »neinvalidov« kot invalidov pomembno vpliva na možnost kvalifikacije za vsakokratne naslednje olimpijske igre gluhih.

Zagovornik na tem mestu kot bistveno izpostavlja še, da se gluhe osebe, ki želijo sodelovati v vrhunskem športu ter se glede na svoje dosežke tudi kategorizirajo in registrirajo kot vrhunski športniki, glede na svoje invalidnosti lahko registrirajo samo na področju športa gluhih. Posledično tudi tekmujejo le v okviru tekmovanj s področja športa gluhih in temu prilagojenih panog, posebej oblikovanih za gluhe športnike. Na drugih tekmovanjih s področja vrhunškega športa glede na svojo osebno okoliščino niti ne morejo tekrovati, temveč lahko tekmujejo le z drugimi primerljivimi posamezniki – drugimi gluhihimi osebami, na določenih tekmovanjih. Posledično ne morejo tekrovati na svetovnih prvenstvih športnikov »neinvalidov«, temveč lahko tekmujejo le na svetovnih prvenstvih s področja športa gluhih.

Posledično pa so, če na teh tekmovanjih dosežejo medaljo, postavljeni v slabši položaj v primerjavi s športniki »neinvalidi«. Medtem ko slednji lahko pod pogoji ZDPIDŠ kandidirajo za izjemno pokojnino, gluhi športniki, dobitniki medalj na svetovnih prvenstvih, ne morejo ter so posledično pri tej pravici prikrajšani. V tem je tudi razlika med obravnavama, ki sta ju posamezni skupini športnikov deležni.

Zagovornik se v zvezi z obravnavano problematiko naslanja tudi na 5. odstavek 30. člena KPI, s katerim so se države pogodbenice zavezale, da bodo sprejele ustrezne ukrepe za omogočanje sodelovanja oseb z invalidnostmi pri športnih dejavnostih. Ta zaveza med drugim vključuje tudi zavezo spodbujati in uveljavljati najširše mogoče sodelovanje invalidov v športnih dejavnostih na vseh ravneh (točka a) 5. odstavka 30. člena KPI). Zaveza velja tudi za področje ravni vrhunškega športa, ki ga je med športniki invalidi mogoče spodbujati in uveljavljati le tako, da so v primeru vrhunskih dosežkov izenačeni v pravicah športnikov »neinvalidov«. Izenačenost v socialnih ugodnostih, kakršna je izjemna pokojnina za vrhunske dosežke v športu, bi pomenila dodatno spodbudo za najširše možno sodelovanje oseb z invalidnostmi v športu, hkrati pa bi vzpostavila tako pravno, socialno kot tudi simbolno enakopravnost obeh skupin športnikov. Pomenila bi sporočilo, da je vrhunski šport športnikov invalidov, specifičneje gluhih športnikov, po pomenu izenačen s športom »neinvalidov«. Določba nadalje vsebuje zavezo, da bodo države zagotavljale, enako kot drugim, sredstva za razvoj športa (točka b) 5. odstavka 30. člena KPI). Kot sredstva štejejo tako sredstva, vložena v razvoj športa, kot tudi sredstva, ki jih kot nagrado za svoje dosežke iz državnih virov prejmejo posamezni športniki. Dostop do njih pa mora biti zagotovljen pod enakimi pogoji tako športnikom invalidom kot športnikom »neinvalidom«.

Zagovornik se v zvezi s primerljivostjo položajev naslanja tudi na sodbo Vrhovnega sodišča Republike Slovenije (v nadaljevanju: VSRS) v zadevi X Ips 122/2020 z dne 24. 2. 2021.¹⁷ VSRS ugotavlja, da je s tem, ko so med upoštevna tekmovanja uvrščene različne olimpijade in svetovna prvenstva, vzpostavljena zakonska primerljivost športnih rezultatov, doseženih na različnih športnih tekmovanjih in v različnih disciplinah oziroma panogah, na način, da vsi naštetih dosežki ustrezajo skupnemu imenovalcu – izjemnosti dosežka. Vse omenjene rezultate je zato treba zato po mnenju VSRS obravnavati enako.¹⁸ Še več, VSARS tudi navaja:

»Poleg tega je razvidno, da zakon med prejemniki obravnavanega dodatka upošteva tudi vrhunske športnike invalide, čeprav ti dosegajo rezultate oziroma medalje na tekmovanjih, ki so prilagojena njihovim zmožnostim. Ker je s tem izkazan namen nagradjevati njihove izjemne dosežke, pa enakost pred zakonom terja tudi enako uporabo kriterija na nivoju ranga tekmovanj na način, da če je pri športnikih »neinvalidih« upoštevno svetovno prvenstvo v določenih panogah oziroma disciplinah, mora enako veljati tudi za športnike invalide.«¹⁹

Položaj športnikov »neinvalidov« in invalidov, izpostavlja VSRS, je v bistvenem enak v smislu njihovega delovanja kot udeležencev športnih tekmovanj,²⁰ zato Zagovornik izpeljuje, da smiselno enako velja tudi za položaj športnikov »neinvalidov« in gluhih športnikov, kot posebne kategorije športnikov invalidov.

Dodati je potrebno, da iz določb 1. in 2. člena ZDPIDŠ izhaja, da se obravnavani dodatek prizna osebi za delo in dosežke na področju športa, ki so prepoznani kot izjemni. Šteje se, da je upravičenec, ki se je izkazal s takim izjemnim dosežkom, trajno prispeval k razvoju družbe

¹⁷ Revident v primeru pred VSRS je bil dobitnik dveh medalj na svetovnih prvenstvih v golbalu (*ang. goalball*), torej v disciplini, v kateri tekmujejo udeleženci na paraolimpijskih igrah. Čeprav gre torej za primer parašportnika, Zagovornik meni, da so poglavitne točke odločbe uporabljive tudi za primer gluhih športnikov invalidov.

¹⁸ VSRS sodba X Ips 122/2020 z dne 24. 2. 2021, tč. 18.

¹⁹ *Ibid*, tč. 19.

²⁰ *Ibid*, tč. 20.

in ugledu države.²¹ Kot omenjeno, s tem ko so med upoštevna tekmovanja uvrščene različne olimpijade in svetovna prvenstva, je vzpostavljena zakonska primerljivost športnih rezultatov, doseženih na različnih športnih tekmovanjih in v različnih disciplinah oziroma panogah, na način, da vsi naštetih dosežki ustrezajo skupnemu imenovalcu – izjemnosti dosežka. Vse omenjene rezultate je zato treba obravnavati enako. Pri tem pa ne gre le za dodatek k pokojnini, ampak tudi za častno priznanje, ki ga vlada dodeli upravičencu za varno starost z naslova minulih športnih dosežkov (točka 2.1. Cilji, stran 7), in je zato eno od načel, ki jim zakon sledi, tudi načelo socialne varnosti (točka 2.2. Načela, ista stran). Navedeno pa kaže, da je dodatek k pokojnini namenjen tudi zagotavljanju dostojnega življenja upokojenega športnika, ki si je večji obseg pravic, kot bi mu šle le na podlagi pokojninskega zavarovanja, dodatno pridobil s svojim izjemnim delom na področju športa. Doseganje tega cilja pa športnikom invalidom ne sme biti onemogočeno samo zato, ker se ne morejo udeleževati svetovnih prvenstev v športih, v katerih se tekmuje na olimpijadi Mednarodnega olimpijskega komiteja, posredno torej zaradi osebne okoliščine (invalidnosti).²²

Zagovornik skladno z vsem navedenim zaključuje, da je ureditev, po kateri se zagotavlja enakost položajev športnikov gluhih invalidov ter »neinvalidov« zgolj na ravni najvišje rangiranega mednarodnega tekmovanja (olimpijskih iger in olimpijade gluhih), ne pa tudi na neposredno nižji ravni svetovnih prvenstev, diskriminatorna glede na osebno okoliščino invalidnosti. Zagovornik ocenjuje, da gre za, po prvem odstavku 6. člena ZVarD opredeljeno, neposredno obliko diskriminacije posameznikov – gluhih vrhunskih športnikov invalidov, prejemnikov medalj s svetovnih prvenstev v olimpijskih kolektivnih ter individualnih športnih panogah oziroma disciplinah gluhih športnikov.

Po mnenju Zagovornika gre za nedopustno diskriminacijo pri zagotavljanju oziroma upravičenosti do pravice do dodatka k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju športa (gre torej za poseg v pravico oziroma ugodnost posameznika). Neenaka obravnava se tako nanaša na posameznike, gluhe vrhunske športnike invalide, dobitnike medalj na svetovnih prvenstvih v olimpijskih športnih panogah, disciplinah gluhih športnikov, katerih položaj je v bistvenih dejanskih in pravnih prvinah, kot je ugotovil Zagovornik, primerljiv položaju vrhunskih športnikov »neinvalidov«, dobitnikov medalj na svetovnih prvenstvih v olimpijskih športnih panogah oziroma disciplinah. Ker je Zagovornik ocenil, da so kriteriji, kot jih opredeljuje prva alineja prvega odstavka 3. člena ZDPIDŠ, ki ureja priznanje pravice do dodatka k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju športa do dodatka, diskriminatorni, saj na podlagi osebne okoliščine invalidnosti posameznike postavljajo v neenak oziroma slabši položaj, je v nadaljevanju še preveril, ali je takšna ureditev oz. omenjeno razlikovanje pravno dopustno oziroma, ali gre v konkretnem primeru za katero od dopustnih izjem od prepovedi diskriminacije. Zagovornik je torej v nadaljevanju preverjal, ali je poseg v pravico do nediskriminatorne obravnave v konkretnem primeru morda pravno dopusten, upravičen.

Splošno izjemo od prepovedi neposredne diskriminacije ZVarD ureja v 13. členu, po katerem neenako obravnavanje zaradi določene osebne okoliščine ne pomeni diskriminacije po tem zakonu, če takšno različno obravnavanje temelji na legitimnem cilju in so sredstva za doseganje tega cilja ustrezna, potrebna in sorazmerna (prvi odstavek 13. člena). Gre za t.i. tridelni test sorazmernosti, ki zahteva ustreznost ukrepa (da je z ukrepom sploh mogoče doseči zadani cilj), potrebnost ukrepa (da se cilja ne da doseči z drugim ukrepom) ter sorazmernost ukrepa (da sta teža in obseg ukrepa proporcionalna zadanemu cilju).

Zagovornik ne zaznava, da bi aktualna, neenaka obravnava posamezne kategorije gluhih vrhunskih športnikov invalidov izpolnjevala pogoje po prvem odstavku 13. člena ZVarD. V zadevi ne izhaja, da bi šlo za ureditev, ki bi temeljila na eni od dovoljenih izjem od prepovedi diskriminacije po ZVarD. Prav tako ni mogoče zaznati morebitnega legitimnega cilja, ki naj bi ga obravnavana ureditev zasledovala, niti se predlog zakona ne opredeljuje do ustreznosti,

²¹ *Ibid*, tč. 16.

²² *Ibid*, tč. 22.

primernosti, sorazmernosti ukrepa (omejitve), s katerim naj bi se določen legitimni cilj zasledoval. Zagovornik tudi sam ni zaznal, da bi aktualna ureditev izpolnjevala elemente, ki jih za primere zakonite neenake obravnave posamezne kategorije oseb z določeno osebno okoliščino predvideva 13. člen ZVarD.

Upošteva vse navedeno, bo Zagovornik v luči ocenjene diskriminatornosti predpisa primarno pripravil priporočilo, v katerem bo pristojne organe pozval k ustrezni spremembi zakonodaje oziroma odpravi diskriminacije (druga alineja 21. člena ZVarD). Zagovornik bo na podlagi izvedenih aktivnosti ministrstva naknadno presodil, ali bo v zadevi pred ustavnim sodiščem vložil zahtevo za začetek postopka ustavnosti oziroma zakonitosti predpisa. O predmetni oceni diskriminatornosti predpisa oziroma izvedenih aktivnostih v konkretni zadevi se obvesti predlagatelja.

Pripravila:
dr. Neža Kogovšek Šalamon
Vodja oddelka za ugotavljanje
diskriminacije in zagovorništvo

Miha Lobnik
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI